



เรื่องน่ารู้.....ที่พนักงาน ปตท..... ต้องรู้!

ตอนที่ 5

สัมฤทธิ์ผลจากการปรับหนี้ไทยออยล์

เมื่อไทยออยล์ จำต้องเข้าสู่แผนล้มละลาย โดยเข้ารับการคุ้มครองจากศาลล้มละลายกลาง เพื่อเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ครั้งใหญ่ ทำให้ ปตท. ในฐานะผู้ถือหุ้นใหญ่ จำต้องยื่นมือเข้ามาดำเนินการเพื่อรักษาโรงกลั่นในฐานะยุทธศาสตร์ด้านปิโตรเลียมของชาติเอาไว้ให้ได้

กลางปี 2542 ปตท. ได้ยื่นข้อเสนอกับเจ้าหนี้ทั้งหมด โดยระบุว่า หลังการปรับโครงสร้างหนี้ในครั้งแรกแล้ว จะเหลือหนี้จำนวน 1,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยส่วนดังกล่าวจะประกอบด้วยการขอลดหนี้ 300 ล้านดอลลาร์ และทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนเป็น 700 ล้านดอลลาร์ ซึ่งประกอบด้วย ปตท. เพิ่มทุน 350 ล้านดอลลาร์ เจ้าหนี้แปลงหนี้เป็นทุน 350 ล้านดอลลาร์

ผลการเจรจากับกลุ่มเจ้าหนี้ ปรากฏว่าเสียงแตก เพราะเจ้าหนี้อื่นๆ จำนวน 70 ราย ได้ต่อรองให้ไทยออยล์ลดการขอลดหนี้จำนวน 300 ล้านดอลลาร์ที่เคยเจรจาไว้ โดยแบ่งกันยื่นได้ให้เหตุผลในเชิงตำหนิว่ามากเกินไป เพราะหากยอมให้ทาง ปตท. ก็จะผิดกฎหมายกำกับธนาคารพาณิชย์ของญี่ปุ่น และขอให้ ปตท. ทำการเพิ่มทุนโดยให้เพิ่มทุนในสัดส่วนที่ถือหุ้นมากกว่า 50% ในขณะที่กลุ่มธนาคารเจ้าหนี้ยุโรป ซึ่งนำโดยเวสเทิร์นแบงก์ และเจ้าหนี้ไทยกลับยอมรับแผนทั้งหมดที่ ปตท. เสนอโดยเฉพาะการแปลงหนี้เป็นทุน 350 ล้านดอลลาร์ และขอลดหนี้ 300 ล้านดอลลาร์ และต้องการให้ไทยออยล์เป็นเอกชนให้มากที่สุด เพราะหากเป็นรัฐวิสาหกิจแล้ว ทางกลุ่มเจ้าหนี้ยุโรปคงไม่ยอมรับปรับโครงสร้างหนี้ไทยออยล์แน่

ข้อเสนอของเจ้าหนี้อื่นๆ ต้องการให้ไทยออยล์มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจ ไปกันไม่ได้โดยพื้นฐานกับข้อเสนอเจ้าหนี้กลุ่มอื่นๆ ที่ต้องการให้ไทยออยล์เป็นบริษัทเอกชน ปลอดจากอำนาจรัฐ

เมื่อการเจรจาล้มเหลว ก็ต้องเริ่มต้นกันใหม่ โดยในผู้บริหารไทยออยล์ได้ลงนามกับธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) เพื่อเข้าสู่โครงการปรับโครงสร้างหนี้ของ ธปท. โดยคณะกรรมการปรับโครงสร้างหนี้ที่มี ม.ร.ว. จตุมงคล โสภณกุล ผู้ว่าการ ธปท. เป็นประธานเพื่อเร่งทำให้การดำเนินการเร็วขึ้น

ธปท. เข้ามาทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานระหว่างลูกหนี้กับบรรดาสถาบันการเงินเจ้าหนี้ในครั้งใหม่ ซึ่งในรายละเอียดของแผนปรับโครงสร้างหนี้ได้แก้ไขให้สอดคล้องกับกฎหมายของสถาบันการเงินเจ้าหนี้อื่นๆ ให้มีทางเลือก และสามารถปฏิบัติตามกฎหมายของสถาบันการเงินญี่ปุ่นได้

ผลการเจรจารอบใหม่ ปรากฏว่าสถาบันการเงินเจ้าหนี้ในประเทศและยุโรปตกลงกันในเบื้องต้นว่า ยอมรับความเสียหายและแบกรับภาระหนี้ของบริษัทร่วมกัน โดยการแปลงหนี้เป็นทุน

/และเพิ่ม

และเพิ่มเม็ดเงินใหม่เข้าไป เพื่อให้สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ ส่วนเจ้าหนี้ในประเทศญี่ปุ่นซึ่งมี ประมูลหนี้ประมาณ 50% ของมูลหนี้ทั้งหมด เชื่อว่าหลังจากที่นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ รองนายกรัฐมนตรีในขณะนั้นเดินทางไปเจรจาและเสนอแผนการปรับโครงสร้างหนี้ จะประสบความสำเร็จ และจำทำให้เจ้าหนี้ของบริษัท ไทยออยล์ ทุกรายลงนามในสัญญาปรับ โครงสร้างหนี้

รายละเอียดที่ติดค้างในขั้นต้น อยู่ที่การลดดอกเบี้ยจะเกิดในอนาคต หรือแฮร์คัตดอกเบี้ย ปรากฏว่า จากการหารือ เจ้าหนี้ไม่เห็นด้วยที่จะให้แบ่งหนี้ออกเป็นหนี้ดี และหนี้เสีย และกำหนด อัตราดอกเบี้ยจ่ายในอนาคตแตกต่างกันตามสภาพของหนี้ เนื่องจากเจ้าหนี้เกรงว่าในส่วนของหนี้ เสียจะไม่มีกำหนดอัตราดอกเบี้ยจ่าย ดังนั้นในแผนจึงสรุปที่จะลดอัตราดอกเบี้ยจ่ายในอนาคต ลง 200 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในลักษณะการกำหนดอัตราดอกเบี้ยคงที่ แต่ต้องหารือถึงสัดส่วน เหมาะสมต่อไป

บริษัททุกกลุ่มเจ้าหนี้ ยอมรับข้อเท็จจริงว่า หลังการปรับโครงสร้างหนี้แล้ว ในระยะ 2-3 ปี แรกบริษัททุกหนี้รายนี้ จะยังคงมีปัญหาด้านรายได้อยู่ เนื่องจากส่วนต่างระหว่างรายได้จากการ รับจ้างกลั่นน้ำมันกับต้นทุนการดำเนินการดำเนินงานมีอยู่น้อยมาก โดยเฉพาะในห้วงเวลาที่ เศรษฐกิจไทยยังคงย่ำแย่ และราคาน้ำมันในตลาดโลกถดถอยอย่างหนัก

ตามข้อตกลง หลังการปรับโครงสร้างหนี้ บริษัทไทยออยล์จะมีทุนจดทะเบียนจำนวน 600 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงจากแผนเดิมที่ตั้งไว้ 700 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดย ปตท.ยังเป็นผู้ถือหุ้น ใหญ่ต่อไป และถือเพิ่มขึ้นด้วย

การเจรจาต่อมาในรายละเอียด ยึดเชื้อถึงวันที่ 23 ตุลาคม 2542 ไทยออยล์ ก็ได้ประกาศ บรรลุข้อตกลงในการเจรจาปรับโครงสร้างหนี้จากการเจรจาลงนามระหว่างไทยออยล์กับตัวแทน ธนาคารจำนวน 11 รายในคณะกรรมการเจ้าหนี้ เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น

จุดสำเร็จในการปรับ โครงสร้างหนี้ของ ไทยออยล์มากที่สุดก็คือ การแฮร์คัตหนี้ได้ถึง 17% คิดเป็นเงินไทยประมาณ 34,600 ล้านบาท จากจำนวนหนี้ 2,250 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณ 90,000 ล้านบาท ซึ่งยังไม่มีบริษัทใดในเมืองไทยทำได้

การลงนามในครั้งนี้นำมาด้วยการเพิ่มทุนจดทะเบียนของ ปตท.ในไทยออยล์จำนวน 250 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ตามมติ ครม.วันที่ 30 สิงหาคม ที่ให้ปตท.เพิ่มทุนไม่เกิน 350 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

การที่ ปตท.เพิ่มทุนต่ำกว่าเดิมเนื่องจากการเจรจาเป็นไปได้ด้วยดี และจากจำนวนเงินที่ ปตท.เพิ่มทุนครั้งนี้ ปตท.จะใช้เงินสดเพียง 149 ล้านเหรียญสหรัฐเท่านั้น โดยจะมาจากงบประมาณ ที่ ปตท.เตรียมไว้ในส่วนหนึ่งและมีการกู้ยืมประมาณ 100 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ส่วนอีก 101

/ล้านดอลลาร์

ล้านดอลลาร์สหรัฐ จะหักจากไทยออยล์ ที่ค้างชำระหนี้น้ำมันดิบของ ปตท.อยู่ ซึ่งภายหลังจากเพิ่มทุนแล้ว ปตท.จะถือหุ้นให้ไทยออยล์จำนวน 49.99% (เพื่อจะได้หมายความว่าไทยออยล์เป็นรัฐวิสาหกิจ)

ในส่วนของ การแปลงหนี้เป็นทุน เจ้าหนี้จะยินยอมแปลงหนี้เป็นทุนจำนวน 400 ล้านเหรียญสหรัฐ หรือเท่ากับเป็นเงิน 25 ดอลลาร์เท่ากับ ปตท.ซึ่งเท่ากับเป็นการลดหนี้ไปในตัว 150 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพื่อแลกเปลี่ยนกับการถือหุ้น ซึ่งสัดส่วนหุ้นที่เหลืออีก 0.02% สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์จะเป็นผู้ลงทุนเพิ่มอีกเล็กน้อยเพื่อรักษาหุ้นจำนวนดังกล่าวไว้

หลังจากนี้กลุ่มเจ้าหนี้จะส่งหนังสือสนับสนุนแผน พร้อมทั้งรายละเอียดที่ตัวแทนกลุ่มเจ้าหนี้เห็นด้วยในหลักการแล้วให้เจ้าหนี้อื่น 120 ราย เพื่อพิจารณาและในระยะเวลาดังกล่าว ไทยออยล์และปตท.จะออกไปโรดโชว์ให้เจ้าหนี้ไทยออยล์รับทราบแผนฯ ที่ญี่ปุ่น ฮองกง และกรุงเทพฯ

วันที่ 12 พ.ย. เจ้าหนี้ของบริษัท ไทยออยล์ จำกัด ลงคะแนนรับแผนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) โดยมีเจ้าหนี้เดินทางมาร่วมทั้งสิ้น 71 ราย คิดเป็น 74% ของมูลหนี้ทั้งหมด 8.2 หมื่นล้านบาท

การลงคะแนนรับแผนดังกล่าว มีเจ้าหนี้ให้ความเห็นชอบแผนทั้งสิ้นสัดส่วน 94% ของ 74% หรือเท่ากับ 70% ของมูลค่าหนี้ทั้งหมด ยังขาดอีก 5% ที่จะครบตามข้อกำหนดของ คปน. ที่ระบุว่า การปรับโครงสร้างหนี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากเจ้าหนี้ทั้งหมด ในสัดส่วน 75% ส่วนสัดส่วนที่เหลืออีก 25% ไม่มีสิทธิ์โต้แย้ง

ผลจากการลงคะแนน ทำให้หนี้ในส่วนดังกล่าวหลุดจากการเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ไปในทันที ส่วนที่เหลือเป็นหนี้ต่างประเทศ 1,850 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ยังอยู่ในขั้นตอนการดำเนินการ

สำหรับไทยออยล์ที่ต้องหยุดการผลิตไปนั้น จะสามารถเริ่มการผลิตได้ในวันที่ 17 มค.2543 และจะเพิ่มกำลังการผลิตได้เต็ม 100% ในสิ้นเดือนนี้ ซึ่งจะทำให้ราคาน้ำมันปรับลดลงได้

วันที่ 17 ธค. 2542 ศาลล้มละลายกลางได้มีคำสั่งรับคำร้องขอฟื้นฟูกิจการไทยออยล์ จำกัด (มหาชน) ลูกหนี้มีธนาคารเซสแมนฮัตตัน ผู้ร้องขอที่ 1 บริษัท เงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ผู้ร้องขอที่ 2 และธนาคารแห่งโตเกียว-มิตซูบิชิ จำกัด สาขา กรุงเทพฯ ผู้ร้องขอคนที่ 3 เป็นเจ้าหนี้ที่ร่วมกันยื่นคำร้องขอดังกล่าวการฟ้องศาลดังกล่าวเป็นไปตามกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ที่เป็นการบังคับให้เจ้าหนี้ส่วนน้อยและผู้ถือหุ้นไทยออยล์ที่ยังไม่เห็นชอบปรับโครงสร้างหนี้เห็นชอบกับแผน

ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2543 ให้ฟื้นฟูกิจการของบริษัทไทยออยล์

/ตามคำร้อง

ตามคำร้องขอของธนาคารเจ้าหนี้ 3 ราย ได้แก่ ธนาคารเซสแมนฮัสตัน ไอเอฟซีที และธนาคาร โทเกียมิตซูบิชิ โดยมีมูลหนี้ทั้งสิ้น 93,939.61 ล้านบาท ซึ่งผู้ร้องขออ้างว่าบริษัทมีหนี้สินล้นพ้นตัว และเป็นหนี้ของเจ้าหนี้ทั้ง 3 จำนวนไม่ต่ำกว่า 5 พันล้านบาท และเห็นว่าด้วยภาวะเศรษฐกิจที่มี แนวโน้มกลับมาขยายตัวหากอนุญาตให้มีการฟื้นฟูกิจการ จะทำให้บริษัท ไทยออยล์ สามารถ ดำเนินกิจการ โรงกลั่นต่อไปได้ ซึ่งจะเป็นผลดีต่อเจ้าหนี้ และระบบเศรษฐกิจมากกว่าปล่อยให้ ล้มละลาย

นายธารินทร์ นิมมานเหมินทร์ รมว.กระทรวงการคลัง กล่าวว่า การปรับหนี้นี้เป็นกรณีใหญ่ มาก จะมีผลต่อความเชื่อมั่นของสถาบันจัดอันดับและนักลงทุนต่างประเทศที่กำลังจับตามองไทย อยู่ ที่สำคัญคือ จากนี้ไป การดำเนินงานของบริษัทจะมีประสิทธิภาพ ไม่เป็นภาระของรัฐบาลอีก ต่อไป และจะสามารถสร้างความเชื่อมั่นต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศของนักลงทุนทั้งไทยและ ต่างประเทศ

นั่นหมายความว่า ปตท.ในฐานะผู้ถือหุ้นใหญ่ ก็ได้รับผลดีตามไปด้วย เนื่องจากกำลัง แต่งตั้งตัวรอไฟเขียวจากรัฐบาลให้แปรรูปเป็นบริษัทมหาชนอยู่พอดี ส่งผลดีต่อการเตรียมความพร้อม ต่อไป

ในปี 2547 ปตท.ประสบความสำเร็จอย่างงดงามด้วยการนำ ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน) เข้า จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ และทำกำไรมหาศาลทั้งจากมูลค่าหุ้น และจากเงินปันผลซึ่งช่วยให้ อาณาจักรของ ปตท.ในฐานะบริษัทน้ำมันแห่งชาติมีอำนาจในตลาดอย่างแท้จริงในตลาดโรงกลั่น น้ำมัน

จบแล้วครับ... โปรดติดตามตอนที่ 6

RRC โรงกลั่นระยอง